

Huvudman

Ystads kommun
kommunen@ystad.se

Beslut

Datum 2025-12-16

Dnr 2025:8461

Sida 1 (9)

Ärendet

Tematisk tillsyn av om kontroll av registerutdrag har genomförts i enlighet med aktuell lagstiftning inom förskola, pedagogisk omsorg och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i Ystad kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ystad kommun att senast den **27 februari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande dokumentation av registerkontrollen för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Ystad kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Ystad kommun ska vidta följande åtgärder

Kontroll av registerutdrag för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik

1. Se till att den person som fattar beslut om anställning, anlitande eller mottagande kontrollerar registerutdrag när en person anställs, anlitas eller tas emot i kommunens förskolor samt vid enheter för omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds (2 kap. 31 och 33 §§ skollagen).

Dokumentation av registerkontrollen för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik

2. Se till att kontroll av registerutdrag vid anställning, anlitande eller mottagande av personer vid kommunens förskolor samt vid enheter för omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds dokumenteras genom en anteckning om att

registerutdraget visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Anteckningen ska även innehålla uppgift om vem som gjort anteckningen och när kontrollen genomförts (2 kap. 32 § skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (2025:8461) i de handlingar som sänds in.

Vid redovisningen, inkom med uppgift om vilka som anställts, anlitats eller mottagits vid utvalda förskoleverksamheter under perioden **16 december 2025 – 20 februari 2026**. Inkom även med uppgift om, och när, kontroll av registerutdrag har gjorts och av vem.

Vid redovisningen, inkom även med eventuella anteckningar (avidentifierade) om registerkontroll som gjorts vid utvalda förskoleverksamheter och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds för perioden **16 december 2025 – 20 februari 2026**.

Om ärendet

Skolinspektionen har under höstterminen 2025 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera att berörda kommunala huvudmän uppfyller författningarnas krav beträffande kontroll av registerutdrag när personal anställs eller tas emot inom förskola, pedagogisk omsorg och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Tillsynen omfattar även kontroll av registerutdrag genomförs för personer över 15 år som är folkbokförda där pedagogisk omsorg med kommunal huvudman bedrivs.

Tillsynen omfattar anställningar och mottaganden som skett från och med den 1 juli 2023 vad gäller förskolor, 1 juli 2021 vad gäller pedagogisk omsorg och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, och för vikarier, tre månader tillbaka i tiden. Beträffande sådana verksamheter för pedagogisk omsorg som redan bedrevs den 1 januari 2023 genomförs kontrollen endast avseende personer över 15 år som folkbokförts på adressen från och med den 1 januari 2023. I den tematiska tillsynen ingår Nybrostrand förskola, Parken förskola, Abrahamlunds förskola och Kosmos förskola i Ystad kommun och en verksamhet, Nattugglan, inom omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Huvudmannen har inga verksamheter som bedriver pedagogisk omsorg.

Tillsynen har genomförts genom ett besök i kommunen den 16 oktober 2025. Som en del av tillsynen har intervjuer genomförts med rektorerna för de fyra utvalda förskolorna som ansvarar för anställning av förskolelärare, barnskötare och resurspersoner, enhetschefen på bemanningsenheten som ansvarar för anställning av timvikarier, biträdande rektorer och resurspersonal. Vidare har intervjuer genomförts med VFU samordnaren på bemanningsenheten som ansvarar för att ta emot lärarstudenter, rektorn som är ansvarig för att anställa personer vid omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, enhetschef på Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarig för anställning av lokalvårdare, enhetscheferna på Kostenheten på Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvariga för att anställa kockar och personal till deras pooltjänst "poolkock" och slutligen skolchefen som ansvarar för att anställa rektorer. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Kontroll av registerutdrag för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förskola

Vid samtliga fyra granskade förskolor - Nybrostrands förskola, Abrahamlunds förskola, Kosmos förskola och Parkens förskola - uppger rektorerna att de, i egenskap av anställande chefer, alltid tar del av belastningsregistret innan anställningsavtal signeras. På förskolorna finns rutiner om kontroll av utdrag ur belastningsregistret som bland annat talar om att alla som anställs eller tas emot måste uppvisa ett registerutdrag för rektorer. Rektorerna uppger i intervju att de har kontrollerat registerutdrag innan anställning enligt rutin, vilket även bekräftas av rektorernas dokument.

Vid förskolorna har även VFU- studenter tagits emot. Av intervju med VFU samordnaren framkommer att hen, inför detta läsår, kontrollerat registerutdrag för lärarstudenter och markerat att registerkontroll har genomförts i VFU portalen enligt gällande rutiner. Tidigare var det VFU ansvariga på skolorna som kontrollerade registerutdragen, men innevarande läsår är det endast VFU-samordnaren. Av intervju med VFU-samordnaren och granskning av uppgifter i VFU-portalen framkommer att

kontroll har gjorts, antingen tidigare av VFU ansvariga på skolorna liksom nu detta läsår av VFU samordnaren.

När det gäller vem som ska genomföra registerkontrollen i bemanningen framgår av intervju med anställande chef för bemanningen att kontrollen av registerutdragen görs av en administratör. Anställande chef på bemanningen uppger att kontroll av registerutdrag ingår i administratörens uppdragsbeskrivning, men det är inte administratören som är ansvarig för anställningarna.

Av intervju med enhetscheferna framkommer vidare att det vid samtliga förskolor anställts personal såsom lokalvårdare, måltidsbiträden och kockar av andra kommunala enheter. Det framgår vidare att enhetscheferna alltid kontrollerar registerutdragen innan anställning.

Omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds

Vid omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds framgår att registerutdrag uppvisats innan anställning. Rektorn uppger att den arbetssökande visar upp sitt registerutdrag innan anställningsavtalet skrivs under. När rektorn anställer på timmar eller visstid upprättas anställningsavtal på nytt var sjätte månad. Registerkontrollen görs för ett år i taget.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 31 § skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom förskolan eller sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag som avses i första stycket ska visas upp även av den som

1. erbjuds eller tilldelas arbete inom sådan verksamhet som avses i första stycket under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten, om det sker genom uppdrag, anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten eller anställning inom annan kommunal verksamhet,

2. under utbildning till en lärar- eller förskollärarexamen enligt högskolelagen (1992:1434) eller yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning tilldelas plats för verksamhetsförlagd del av utbildningen inom sådan verksamhet som avses i första stycket, eller

3. genom deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats inom sådan verksamhet som avses i första stycket.

Registerutdraget ska i de fall som avses i andra stycket visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot någon på ett sådant sätt som avses där. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Av förarbeten till regleringen om registerkontroll framgår att registerutdraget ska visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon.¹

Av 2 kap. 33 § skollagen framgår att den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en förnyad möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon har visat upp ett registerutdrag.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens arbete med kontroll av registerutdrag av anställningar vid de granskade förskolorna inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning visar att vid anställning av personal till granskade förskolor har registerkontrollen genomförts av rektorerna, som anställande chefer, vid respektive enhet innan anställning.

Utredningen visar även att registerkontroll av VFU-studenter har gjorts, sedan årsskiftet av VFU-samordnaren och tidigare av VFU ansvariga på förskolorna. Registerkontroll görs innan anlitandet.

Utredningen visar dock att registerutdragen visas upp för en administratör vid anställning av personal via bemanningsenheten. Detta innebär att registerutdraget inte visas upp för enhetschefen som beslutar om att

¹ Prop. 2012/13:194 s. 45 och prop. 2020/21:152 s. 67

anställa, anlita eller ta emot någon innan personen börjar arbeta. Detta är en brist.

Omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens arbete med kontroll av registerutdrag av anställningar vid verksamheten som bedriver omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds uppfyller författningarnas krav.

Dokumentation av registerkontrollen för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förskola

Av intervjuer med rektorerna och av granskade anställningsavtal framgår att det fram till årsskiftet 2024/2025 fanns ikryssade rutor som visade att kontroll av registerutdrag hade gjorts. Därefter digitaliserades anställningsavtalen vilket medförde att ikryssande rutan för registerkontroll försvann. Numera markerar rektorer i egna dokument att registerutdrag har gjorts. Med anledning av detta antecknar rektorn på Parken- och Nybrostrands förskolor att kontroll av registerutdrag har genomförts nu i ett Excelblad som finns inlåst på skolan. I Excelbladet dokumenteras datum för uppvisande av registerutdraget, den anställdes namn, typ av anställning eller mottagande, signatur av kontrollansvarig samt rektors underskrift. Rektorn på Abrahamlunds och Kosmos förskolor dokumenterar i ett Word dokument på egen dator. Av Worddokumentet framkommer den anställdes namn och ett kryss som betyder att kontroll av registerutdrag har genomförts. Av granskningen av rektorernas dokument framkommer dock att det i dokumentet för Abrahamlunds och Kosmos förskolor inte står datum angivet för registerkontrollen, inte heller att det är rektorn som kontrollerat registerutdraget, även om det är framgår att det är rektorns eget dokument.

Även för VFU studenterna finns dokumentation i VFU-portalen.

Anteckningar omfattar elevens namn, lärosäte, personnummer, datum för registerkontroll, från och med vilket datum registerutdraget gäller samt vem som gjort anteckningen och när den gjorts.

Vid bemanningsenheten som anställer vikarier sker dokumentation i form av anteckning i två olika dokument; dels i vikarieprofilen som skapas när

intervju genomförs, dels i ett digitalt system där vikarier är sökbara. Det framgår vidare att det är administratörer som gör anteckningen.

För personal inom måltidsservice och städservice som placerats i förskolor framkommer att dokumentation saknas om att registerkontrollen är gjord. Det saknas dokumentation i form av en anteckning för samtliga anställda.

Omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds

Rektor uppger att hen har sett anteckning om att registerutdrag kontrollerats för samtliga anställda. Anteckningar gjordes av förra rektorn och finns i arkivet. Sedan den digitala anställningsguidens start har nuvarande rektor dock inte gjort någon anteckning om att hen har kontrollerat registerutdrag. Enligt utredningen saknas anteckningar gällande ett antal anställda, vilket enligt rektorn är en konsekvens av att de har bytt till ett digitalt system.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 32 § skollagen framgår att kontroll av ett registerutdrag enligt 31 § ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras.

Enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och arkivlagen (1990:782) är offentliga huvudmän skyldiga att bevara handlingar.

Skolinspektionens bedömning

Förskola

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens dokumentation av registerutdrag vid anställningar inte uppfyller författningarnas krav.

Utredningen visar att de anteckningar om registerutdrag som en rektor har gjort saknar datum för när registerutdraget uppvisats och namn på den som gjort kontrollen på en av sina skolor. Detta är en brist.

Vidare visar utredningen att det vid tre granskade förskolor finns personal som anställts genom andra kommunala enheter, såsom måltidsservice och städservice. Det saknas dokumentation om registerkontroll för samtliga anställningar. Detta är en brist.

Av utredning framgår dessutom att dokumentation av registerkontroll vid anställning genom kommunens bemanningsenhet i ett fall saknas ett kryss som anteckning att registerkontrollen är genomförd. Detta är en brist.

Utredningen visar även att det inte är den som fattat beslut om att anlita som har dokumenterat registerkontrollen utan administratörer. Då anteckningen ska göras av den som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon i verksamheten utgör detta förfarande en brist.

Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att huvudmannens dokumentation av registerutdrag vid anställning inom förskolan inte uppfyller författningarnas krav.

Omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens arbete med dokumentation av registerkontroll inom omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds inte uppfyller författningarnas krav.

Utredningen visar att vid det granskad verksamhet för omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds saknas dokumentation om att registerutdragen kontrollerats. Det saknas anteckningar om utförd registerkontroll för flera anställda. Att kontroller görs men inte dokumenteras innebär att det inte i efterhand går att fastställa att registerutdrag visats upp innan anställningen påbörjats. Detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap.10§ skollagen).

Ystad kommuns verksamhet avseende kontroll av registerutdrag uppfyller inte författningarnas krav vid förskolor och omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds.

Ystad kommuns verksamhet uppfyller inte heller författningarnas krav avseende dokumentation av registerkontroll vid förskolor och omsorg inom

tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds avseende dokumentation av registerkontroll för folkbokförda.

Det finns därför skäl att förelägga Ystad kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Carolín Levinsson

Beslutsfattare
Signerat av: Carolín Levinsson

X Verica Stojanovic

Föredragande
Signerat av: Verica Stojanovic

I ärendets slutliga handläggning har även Charlotte Lindmanner Sultan medverkat.